

Buriadd-Mongol ЧНЕН

BK(b)P-iin Buriad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei
Verxoovno Soveedei Prezidiyemeyi oorgan.

SSR SOJUZAI VERXOOVNO SOVEEDEI XOJORDOXI SEESSI

ZURAG DEERE: Nacionaalnostinuudai Soveedei ba Sojuuzai Soveedei aavgustiin 14-de bolhon zasedaaninuud. (zyyn garhaa) 1) Nacionaalnostinuudai Soveedei zasedaani deere, gyrenei biydzeediji abalgiin tyløe depytaaduud golosovaalza baina. 2) Sojuuzai Soveedei zasedaani deere, myn gyrenei biydzeedei tyløe depytaaduud golosovaalza baina.

SOVEED ZAKOONGUUD ARÁDAI INTEREESYYDEI XAMAGAALALGADA

Mynøeder tolilogdohon, SSSR-Verxoovno Soveedei xojordoxi Seessieer batalagdahan zakoonguud bolbol ugaa jixe ud-

snartai baina.

Stalinska Konstituuciin 32 on statjaa soo xelegdexenidaa, SSSR-ei zakonodaatelbaa, zasag bolbol gansaxan SSSR-ei Verxoovno Soveedei bejelyylegdexe.

Keden olon oorganuud zakonodaateliivii erxilze baihan badalda, zakoonguudai stabilissiliin prilecebydte zyrișeet ahan jabadalda eses tabigdaa. Zakoont stabilnost xadaa yene bidenerete xezee xezee-tilthee jixe xeregtei baina. SSSR-ei zakonodaatela zasag bolbol gansaxan le oorganoo, SSSR-ei Verxoovno Soveedei bejelyylegdexe baina, —geze SSSR-ei Konstituuciin projeekti doklaad soogoo nyxer.

Hajdurehen, SSSR-ei Verxoovno Soveedei xojordoxi sessi bolbol manai Exe oronol xuliuun 32 statjaajii mirekkesihoor bodoto xereglerens bejelyylge bolhon baina. Zakoonguudai yge byxenitns adal hungamalnuud — kommu-

nutuud ba partifia bişenyyel ilgadşagyj staliniska bloo-tyleslegsedoor, ton narinaar idogdohnor ba zylen xelseg-chen baina.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei

xixi yxeldei deere, negeheen, negen hanal bolbol len-Stalinai parti ba soveed

avteliitvili toiron, aradai

zagsalijii tonsji to-

or xarulaa, parti ba pravil-

istvin dotoeditin ba gadaadiin

litlikii aradbygedere dem-

deg batianili tonsji todoo-

rnala.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei

zakon bolbol sag yrgelze bata bexi, bulad suurgatai baixa jo-hotoi.

Abtahan biydzeed — zakoont boloo. Finaansova discipliniilji bexizylelge, tvoorcesko azaxii xydelmeriji delgeryelge — ab-

tahan biydzeediji šuud bej-

lylyke zamanb tiime baina.

Sydei baiguulaltiin tuxai za-

koon bolbol SSSR-ei Konstituuciin jyhedexi bylegeti zoxilduan,

soved sydei xydelmeriji emxidxexe yndehi huuriiji togtophon, ene bolbol tonsji j-

xe udxaşanartai baina. Kapita-

lis oronuudta syyd bolbol byryzayiin interesijii xamagaal-

dag. Tere xadaa kapitalis ym-

sin xamagaalalgada baidag, tere

xadaa xydelmerisen ba tariaa-

saniji zorgondoo eksploataa-

calxadanb, byryzayil ba pomees-

cigyyde tuhaldag. Xuulijii fa-

siştinrai ezelhen gyrenydyte,

tede tarxitiragsad xadaa, syy-

diji, azalsadta xehelte zabolon

zylyke zebseg bolgoog.

Gansaxan le socialis orondo, za-

koonost ba erxe bolbol ton-

deere yrgegdehene baina. Manai

pravosyydi bolbol socailis ba-

guulamzia, azaxii socialis siste-

me, socialis ymsin xamagaal-

gijii saxiza baina. Manai zakoont

manai syyd — soveed graazdu-

nuudai ličen erxe ba intereesijii

dei granitna xamagaalalga myn.

Manai pravosyydi bolbol Exe

oronol buzagai izmeenigyyde

esegyy, fašizmlin trockis-bu-

xaarska ba biše biše xylehen-

sedte, şipoonuudta, aluurşadta

ba vreditelsnydyte esegyy sig-

lylyken, xursa zada myn.

Seessieer batalagdahan, „SSSR-ei grazdaansto tuxai za-

koon“ bolbol ugaa jixe udxaşan-

artai baina. Soved grazdaansto

bolbol aguu jixe exenydiji

ygene, myn serşjoozo ujal-

nuudji daalgana. Soved graz-

daniilai nere — ynder ba

xydelmerisen deere. Tere neriji

xahaxa geeşeton xynde xehelte.

Tiimel usharhaa, „SSSR-ei grazdaansto tuxai za-

koon“ bolbol SSSR-ei Verxoovno Soveedei şuxaliin

şuxala aaknuudai zergede baina.

„SSSR-ei ulasxoorondiin doo-

govornuudiji ratifikaacalxa ba

denonsaacalxa gyrenei biydzeediji

talaa. Seessi xadaa, gyre-

ni negedemel biydzeedel

zakon xubiiin 132,130,6

illaard tyxerigeer tuxailaa.

xydelmerisen ba tariaasanai so-

cialis gyrenei biydzeedeli too-

xenilen, manai orondo soveed

socialis kyltyyrin am saasadaa halbarxa jabadal-

uugaa jixe anxaral tabigdag-

at xelene.

Aradai hungamalnuud bolbol

xydelili xaraza yzex zeuraa,

orono oboroonno xys-

abdarilin ulam saasadaa ur-

xa jabadalai xolbogdohan

uugaa jixe edebxiteiger

emdeglebe. Bidener xadaa,

capitalis xyrielelge soo azahu-

ra bakhadaa, zarin „xyrsenerei“

sunaxairal tuxai martaxa

logyldi. Tiimehee, soveed

№ 200 (2534)
1938 onoi
AVGUST
28
VOSKRESENI
15-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

Soveed zakoonguud aradai
int-reesydei xamagaalalga-
da. (tryy biseg)
SSSR-ei Verxoovno Soveedei
abtahan zakoonguud. (1,2,3)
Xillin saana. (3)

Dunda Aazida, Talaasska
Alatugai raoondo, erxim
soortiin optilçeske serjoo ol-
dobo.
Itaallin azaxii dainai xynde
berseçel doro. (4)

SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEER ABTAHAN ZAKOONGUUD

ZAKOON

SSSR-ei ulasxoorondiin doogovornuudiji ratifikaacalaxa ba denonsaacalaxa zuram tuxai

1 statjaa. Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuzai Konstituuciin (yndelen zakooni) 49-dexi statjaa, „m“ pyynkitei zoxilduan, ulasxoorondiin doogovornuudiji ratifikaacalalga bolbol SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiyemey xegdexe baina.

2 statjaa. Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuzaar batalagdahan, miirne doogovornuud, agreessihee oboroniji xarilsan x e x e tuxai doogovornuud, xarilsan dobtoloxogyn tuxai doogovornuud ratifikaacada oroxo baina.

Myn tereşelen, udaanb ratifikaacalaxa tuxai xojor taliin xelsehen, ulasxoorondiin doogovornuud ratifikaacada oroxo baina.

3 statjaa. Ratificirovalagdahan ulasxoorondiin doogovornuudiji denonsaacalga bolbol SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiyemey ykaazai yndehoer xegdene.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiyemey tyryylegş M. KALININ.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiyemey sekretary A. GOORKIN.

L. M. Kaganooviiji, N. I. Jezooviiji, S. Je. Skriinnikoviji,
V. K. Lvooviiji, I. G. Kabaanoviiji, —SSSR-ei Aradai Komis-
saarnuudta tomiloxo tuxai SSSR-ei Verxoovno Soveedei
Prezidiyemey ykaazuudiji batalaxa tuxai

Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuzai Verxoovno Soveed bolbol:
Laazar Moisejeviç Kaganooviiji —

Xynde azyiledberiin Aradai Komissaarai xydelmeritein sovmestitelstvo, Zam xarilsanai Aradai Komissaarta tomiloxo tuxai.

Nikolai Ivaanoviç Jezooviiji —

Dotodo xeregyydei Aradai Komissaarai xydelmeritein sovmestitelstvo, Uhan traansportiin Aradai Komissaarta tomiloxo tuxai.

Semioon Jemilyjaanoviç Skriinnikoviji —

Beledxelei Aradai Komissaarta tomiloxo tuxai.

Viiktor Konstantinoviç Lvooviiji —

Maşinabaiguulgiin Aradai Komissaarta tomiloxo tuxai.

Ivan Grigooryeviç Kabaanoviiji —

Ediee xooloi Aradai Komissaarta tomiloxo tuxai,

SSSR ei Verxoovno Soveedei Prezidiyemey ykaazuudiji batalaxa geze togoobo.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiyemey tyryylegş M. KALININ.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiyemey sekretary A. GOORKIN.

SSSR-ei Aradai Komissaararai Soveedei tyryylegşin orologdo Laazar Moisejeviç Kaganooviiji tomiloxo tuxai
SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiyemey ykaaziiji batalaxa tuxai

Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuzai Verxoovno Soveedei togtoxoply:

Laazar Moisejeviç Kaganooviiji Xynde azyiledberiin Aradai Komissaarai tuxalda yleeze, tereeniji— SSSR-ei Aradai Komissaararai Soveedei tyryylegşin orologdo batalaxa.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiyemey tyryylegş M. KALININ.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiyemey sekretary A. GOORKIN.

SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEER ABTAHAN ZAKOONGUUD

ZAKOON

Soveed Socialis Respyyblikenyydei Sojuuzai 1938 onoi, gyrenei negedemel biydzeed tuxai

Soveed Socialis Respyyblikenyydei Sojuuzai Verxooovno Soveedei togtooxon xadaa:

1. SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveedeer tabigdahan, 1938 onoi, gyrenei negedemel biydzeedijii, Sojuuzai Soveedel ba Nationalnostinuuudai Soveedel biydzeedne komiissanuu dai doklaaduud tušaa abtahan helgeltenyydtiegerel, batalaxa gebel, xamta decree doxoodooin—132 milliaard 637 millioon 998 miangan tyxerig ba xamta decree gargaşan—131 milliaard 137 millioon 993 miangan tyxerig; gargaşahaa doxoo dii—1 milliaard 500 mil-

lioon tyxerig eor ylyy jixe bolno.

2. Tus zakoono negedeli statsjatai zoixduulan, sojuuzna biydzeedei doxood ba gargaşiji batalaxa gebel, doxoodot talaar xamtan—97 milliaard 878 millioon 963 miangan tyxerig ba gargaşin talaar xamtan—96 milliaard 378 millioon 963 miangan tyxerig; gargaşahaa doxoodiin—1 milliaard 500 millioon tyxerig eor ylyy jixe bolno.

3. Sojuuzna respyyblikenyydei 1938 onoi, gyrenei biydzeediydi dooro dursgahan syymmeer batalaxa:

USSR ba BSSR-te—75 procentiin ba biše respyyblikenyyde—100 procentiin;

5. Respyyblikenyydei ASSR-nydei ba

niutagai soveedydei biydzeediyde otçisleeni xelgiji dooro zaagdahan syymmeer batalaxa:

miangan tyxerig eor

Rossiisko Soveed Federatiivna Socialis Respyyblike 11.635.182 Ukrainska Soveed Socialis Respyyblike . 3.010.791 Beloryysske Soveed Socialis Respyyblike 561.393 Azerbaidzaanska Soveed Socialis Respyyblike 406.289 Gryziinske Soveed Socialis Respyyblike 447.857 Armaanska Soveed Socialis Respyyblike . 165.355 Turkmeenske Soveed Socialis Respyyblike 177.479 Yzbeekske Soveed Socialis Respyyblike 486.637 Tadziikska Soveed Socialis Respyyblike 195.862 Kazaakska Soveed Socialis Respyyblike 691.434 Kirgiizske Soveed Socialis Respyyblike 159.047

Xamta deere 17.937.326

6. SSSR-ei Verxooovno Soveedeer batalagdahan, Obroodoi nalooghoo Sojuuzna respyyblikenyyde otçisleeni xexe gehen syymmeti zoixduulan, Sojuuzna respyyblike byxende ene nalooghoo xegdexe otçisleeniin procentiiji togtooxiji SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveedte daalgaxa.

7. 1937 ondo, zakoono togtoogdohon xydeedexi nalooguud ba tatabarinuudai nexebilelgiji SSSR-ei Nar-komfiin ba tereenei niutaguuddaxi oorganuud xangaltaygilgeor emxidxehen baina geze temdeglexe.

Finaansova oorganuudai xydelmeriiji haizaruulxa xemzee abxiji, SSSR-ei Nar-

nari Soveedte daalgaxa. gargaşahaa doxoodil milliaard 933 million mianga 220 tyxerig eor ylyy jixe bolno.

SSSR-ei Verxooovno vedei Prezidiymel ty legse—M. KALIJIIN. SSSR-ei Verxooovno vedei Prezidiymel se taar—A. GOOR.

ZAKOON

Ymsiin azalnuudai moridto gyrenei na tuxai

Kolxoozniguudai gerselelgjin johooy, ymsiin tariaasadal azaldaxi morid bolbol jixenxidee eoriingee azaxiidi xydeelmerinydyt biše, xarin eoriingee azaxiin gadaate spekyliaaca xexe xeregte xerelegdedeg baihan deerehee, Soveed Socialis Respyyblikenyydei Sojuuzai Verxooovno Soveed bolbol

1. Ymsiin azalnuudai moridto tusgaar gyrene loog bii bolgoxo.

2. Moridtoi ymsiin xiinuudhaa tataxa gy

naloogoi xemzeeji tu

respyyblikenyyd, xizaan

ba oblastiuud by

dooro zaagdahan xem

teiger baiguulaxa:

Respyyblikenyyd, xizaarnuud ba oblastiuud	Nege mordino	Nege mori deese mor byxend
1. RSFSR (dooro zaagdahan xizaarnuud, oblastiuud ASSR-nyyd ygeiger); Ukrainska SSR, Beloryysske SSR...	Raiouunu-dai tyryssiin grypppe—400 tyx.	Raiouunu-ryyliin gryy 700 tyx. xojordoxi
2. Azerbaidzaanska, Gryziinske, Armaanska, Kirgiizske, Yzbeekske, Tyrkmeenske, Tadziikske, Kazaakska SSR; Daalbana-Vostoco no Krasnojaarska xizaarnuud; Irkyutke da Citiinske oblastiuud; Dagestaanska, Buriad-Mongol, Kabardiina-Balkarska, Kalmiicka, Kareelbska Komili, Seevero-Osetiinske, Çeçeno-Ingyysske ba Jakutskaa ASSR-nyyd	2-xi gryyp-pe—500 t. Raiouunu-dai tyryssiin grypppe—275 tyxerig.	Raiouunu-ryyliin gryy 450 tyx.
3. Moridoo xereglen olog olzonuudai xemzeehee dildiitdan, raiouuud gy, ali ookruguidiil naloogi staavkiin talaar negedexi ba xojordoxi gryppenyydte oruulan ilgaxa ja badalijii xizaarai ba oblastnoi azalasdai depyadauduui soveedydei gyisedexxe komitediydte, oblastnoi xubaarigyi avtonoomno respyyblikenyyd ba sojuuzna respyyblikenyydte —aradai komissaarnarai soveedydte daalgaxa.	Raiouunu-dai xojordoxi grypppe—350 tyxerig.	Raiouunu-dai xojordoxi grypppe—550 tyx.
4. Ene zakoono tolilogdoko yjede 3 nahatai batereenee deesee nahanal moridtot baihan, byxii ymsiin azalnuud moridoi na loog tylexe baina. Ene zakoono tolilogdohonoi hyyleer, moridoo xudaldaxa ja badal tere zil soonb naloog tyleberihée sylelexegyi bai na.	5. Naloog tylexe bii—oktaabriin 15-dze oloxo.	5. 1938 onoi oktaabriin 15-dze oloxo.

6. 1938 onoi oktaabriin 15-dze oloxo.

7. Ymsiin azalnuudai doi nalooghoo orolto i xubaagdan xereglegde procenten sojuuzna respyyblikenyydei biydzeed 25 procenten xizaan da, oblastiuudai tonoomno respyyblikenyydei biydzeedte, 50 procenten raioonno biydoro.

SSSR-ei Verxooovno vedei Prezidiymel ty legse—M. KALIJIIN. SSSR-ei Verxooovno vedei Prezidiymel retaar—A. GOORK.

Dunda Aazida, Talaasska Alatuu raiondo, erxim soortiin optiç serjoo oldobo

Aavgustiin negende, Sverdloovskodo dytexen, nege kilomeetr tuxai gazarta vol'shraamai hulad oldobo. Myneed yjede, ene vol'shraam gardag gazalar zapaasilji medexiin xydelmerti jabulagdaa baina.

Svanetide, razvedçigyyd bolbol ooloviin gardag xede xeden şine gazarnuudii olbo Seeversiide cink, tuliga, oolovo ba myngetei hulad neegdebe.

Karaçajevska avtonoomno oblastidaxi bederelgiin parti bolbol niutagai rydydydei proobijii abza, tereen sookassiterilta (ooloviin serjoo) jixe bil geze togtooboo.

Manai aguu jixe oronoi gazar dotor niuugdaza baihan jalguudal bederelge xadaa, byxii soveed aradai xereg boluo. Zuugaad, miangaad azalasd bolbol geologuud—specialist

Ulaan-Ydiin aeroklyybte. Instryyktor-parasytiist nyx Remizov gegse yçlioduudaingaa niidexiin urda şalgaza baina. (A. Çernoovoi foto).

